

AAT-001-001280

Seat No. _____

First Year B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2016

Philosophy : Paper-IV

(Intro. to Epistemology) (Elective - I)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001280

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવા.

1 M.C.Q.

20

(1) 'પ્રમા'નો અર્થ શું છે ?

- (A) યથાર્થજ્ઞાન
- (B) અજ્ઞાન
- (C) તર્ક
- (D) શંકા

(2) જ્ઞાન અંગેની કાર્ટેશીયન પદ્ધતિ કોણે આપી ?

- (A) સ્પિનોઝા
- (B) ડેકાર્ટ
- (C) લ્યુમ
- (D) પ્લેટો

(3) 'વેદ' શબ્દનો અર્થ શું થાય ?

- (A) તર્ક
- (B) ધર્મ
- (C) ઈશ્વર
- (D) જ્ઞાન

- (4) તમામ જ્ઞાનની અભિવ્યક્તિ શેમાં થાય છે ?
- (A) વાર્તા
(B) પુસ્તક
(C) વિધાન
(D) સલાહ
- (5) આધુનિક પાશ્ચાત્ય તત્ત્વજ્ઞાનમાં બુદ્ધિવાદના પ્રણેતા કોણ છે ?
- (A) લોક
(B) ડેકાર્ટ
(C) બર્કલે
(D) હ્યુમ
- (6) “સદ્ગુણ એજ જ્ઞાન છે.” કોણે કહ્યું ?
- (A) સોક્રેટીસ
(B) પ્લેટો
(C) કાન્ટ
(D) સ્પિનોઝા
- (7) સત્ય અંગેના સિદ્ધાંતો કેટલા છે ?
- (A) પાંચ
(B) ત્રણ
(C) બે
(D) ચાર
- (8) ન્યાયદર્શન સત્યનો કયો સિદ્ધાંત સ્વીકારે છે ?
- (A) સંવાદિતા
(B) વ્યવહારવાદી
(C) અનુરૂપતા
(D) આમાંથી એકપણ નહીં
- (9) ‘સંવાદિતાનો સિદ્ધાંતો સ્વરૂપલક્ષી છે.’ કોણે કહ્યું ?
- (A) ડેકાર્ટ
(B) લોક
(C) હ્યુમ
(D) રસેલ
- (10) લોકનો જ્ઞાનમીમાંસકીય સિદ્ધાંત કયો છે ?
- (A) બુદ્ધિવાદ
(B) અનુભવવાદ
(C) ચિદ્રશ્નુવાદ
(D) સમીક્ષાવાદ

- (11) બર્ગસા અનુસાર જ્ઞાનનો કયો સ્ત્રોત શ્રેષ્ઠ છે ?
- (A) અનુભૂતિ
(B) વિચાર
(C) તર્ક
(D) શંકા
- (12) જન્મજાત વિચારોનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?
- (A) લોક
(B) બર્કલે
(C) ડેકાર્ટ
(D) હ્યુમ
- (13) ‘મનુષ્ય સર્વ વસ્તુઓનો માપદંડ છે.’ કોણે કહ્યું ?
- (A) પ્લેટો
(B) એરિસ્ટોટલ
(C) સ્પિનોઝા
(D) પ્રોટેગોરસ
- (14) જ્ઞાનની કક્ષાઓ કેટલી છે ?
- (A) બે
(B) ત્રણ
(C) ચાર
(D) પાંચ
- (15) રૂપતત્ત્વોનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?
- (A) પ્લેટો
(B) હ્યુમ
(C) ડેકાર્ટ
(D) લોક
- (16) ‘ખ્યાલ’નો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો ?
- (A) સોક્રેટીસ
(B) કાન્ટ
(C) હ્યુમ
(D) ડેકાર્ટ
- (17) કાન્ટનો જ્ઞાન અંગેનો સિદ્ધાંત કયો છે ?
- (A) ચિદ્રશ્નુવાદ
(B) શંકાવાદ
(C) સમીક્ષાવાદ
(D) બુદ્ધિવાદ

- (18) બુદ્ધિવાદ અને અનુભવવાદનો સમન્વય કોણે કર્યો ?
 (A) ડેકાર્ટ
 (B) લોક
 (C) હ્યુમ
 (D) કાન્ટ
- (19) પોતાની ખાતરી માટે કરવામાં આવતું અનુમાન કયું છે ?
 (A) પરાર્થાનુમાન
 (B) સ્વાર્થાનુમાન
 (C) વ્યાપ્તિ
 (D) નિગમન
- (20) પરાર્થાનુમાનમાં કેટલા અવયવો હોય છે ?
 (A) બે
 (B) ત્રણ
 (C) ચાર
 (D) પાંચ

- 2 જ્ઞાનમીમાંસાની વ્યાખ્યા આપી તેનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો. 10
અથવા
- 2 વિશ્લેષક અને સંશ્લેષક વિધાનો સમજાવો. 10
- 3 પ્રાગનુભવિક અને અનુભવોત્તર ખ્યાલો સમજાવો. 10
અથવા
- 3 સત્યનો અનુરૂપતાનો સિદ્ધાંત રજૂ કરો. 10
- 4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) 8
 (1) પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ
 (2) હ્યુમનો શંકાવાદ
 (બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) 8
 (1) વ્યવહારવાદી સિદ્ધાંત
 (2) પંચાવયવી અનુમાન
- 5 ટૂંકા ઉત્તરો લખો : (કોઈપણ બે) 14
 (1) જ્ઞાન મીમાંસાનું ક્ષેત્ર સ્પષ્ટ કરો.
 (2) સંવાદિતાનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
 (3) શબ્દ પ્રમાણ સમજાવો.
 (4) વિધાનની વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.

ENGLISH VERSION

Instruction : Write answers of all questions in main answer sheet.

1 M.C.Q.

20

- (1) What is the meaning of 'प्रमा' ?
 - (A) Valid knowledge
 - (B) Ignorance
 - (C) Logic
 - (D) Doubt
- (2) Who gave the Cartesian method for knowledge ?
 - (A) Spinoza
 - (B) Descarte
 - (C) Hume
 - (D) Plato
- (3) What is the meaning of word 'veda' ?
 - (A) Logic
 - (B) Religion
 - (C) God
 - (D) Knowledge
- (4) What happens in the expression of all knowledge ?
 - (A) Story
 - (B) Book
 - (C) Proposition
 - (D) Advice
- (5) Who is the main founder of rationalism in the modern western philosophy ?
 - (A) Locke
 - (B) Descarte
 - (C) Berkeley
 - (D) Hume
- (6) Who said the virtue is knowledge ?
 - (A) Socrates
 - (B) Plato
 - (C) Kant
 - (D) Spinoza

- (7) How many theories for truth ?
(A) Five
(B) Three
(C) Two
(D) Four
- (8) Which is the theory of truth accept to Nyayadarshan ?
(A) Coherence
(B) Pragmatic
(C) Correspondence
(D) None of above
- (9) Who said 'the coherence theory is the formal' ?
(A) Descarte
(B) Locke
(C) Hume
(D) Russell
- (10) Which is the epistemological theory of Locke ?
(A) Rationalism
(B) Empiricism
(C) Monadism
(D) Criticism
- (11) What is the best source of the knowledge according to Bargasa ?
(A) Intuition
(B) Thought
(C) Logic
(D) Doubt
- (12) Who gave the concept of Innate Ideas ?
(A) Locke
(B) Berkeley
(C) Descarte
(D) Hume
- (13) Who said 'Man is the measure of all things' ?
(A) Plato
(B) Aristotle
(C) Spinoza
(D) Protagoras

- (14) How many categories of the knowledge ?
(A) Two
(B) Three
(C) Four
(D) Five
- (15) Who gave the concept of the ideas ?
(A) Plato
(B) Hume
(C) Descarte
(D) Locke
- (16) Who gave the theory of “concept’ ?
(A) Socrates
(B) Kant
(C) Hume
(D) Descarte
- (17) Which is the epistemological theory of Kant ?
(A) Monadism
(C) Scepticism
(C) Criticism
(D) Rationalism
- (18) Who synthesis of the rationalism and empiricism ?
(A) Descrate
(B) Locke
(C) Hume
(D) Kant
- (19) Which is the inference meant for one’s self ?
(A) Pararthanuman
(B) Swarthanuman
(C) Induction
(D) Deduction
- (20) How many parts of the inference for another ?
(A) Two
(B) Three
(C) Four
(D) Five

2 Give the definition of Epistemology and clarify its nature. 10

OR

2 Explain the analytic and synthetic proposition.

3 Explain the apriari and Apostori concepts. 10

OR

3 Correspondence theory of truth.

4 (a) Write short note : (any one) 8

(1) Perception

(2) Scepticism of Hume

(b) Write short note : (any one) 8

(1) Pragmatic theory

(2) Panchavayavi Anuman

5 Write short answers : (any two) 14

(1) Clarify the scope of Epistemology.

(2) Explain the coherence theory

(3) Explain the verbal testimony

(4) Clarify the definition and nature of proposition.
